

بررسی اثر مقادیر مختلف N.P.K بر شاخصهای

رشد پرتقال تامسون ناول

حیات بخش، عنایت، یونس ابراهیمی، یحیی تاجور، علیرضا شیخ اشکوری

این بررسی بصورت طرح بلوکهای کامل تصادفی در قالب آزمایش فاکتوریل با ۴۸ تیمار (پنج تکرار) در مؤسسه تحقیقات مرکبات به اجرا در آمد. سولفات آمونیوم در سه سطح (۱۰۰ - ۱۵۰ - ۲۰۰ گرم)، سوپر فسفات تریپل در چهار سطح (صفر - ۲۵ - ۵۰ - ۷۵ گرم)، سولفات پتاسیم در چهار سطح (صفر - ۵۰ - ۱۰۰ - ۱۵۰ گرم) یا نوجه به سن درخت، جمعاً بر روی ۲۴۰ اصله درخت به اجرا در آمده و شاخصهای رشد رویشی (ارتفاع نهال، قطر تنه، حجم تاج) در طی سه سال اندازه گیری، و نتایج به قرار زیر بوده است. در سطوح مختلف ازت از لحاظ ارتفاع نهال بیشترین رشد مربوط به سطح سوم ازت با ارتفاع ۱۴۰/۱ سانتی متر (کلاس A) بوده و از لحاظ حجم تاج درخت نیز، بیشترین تاثیر مربوط به سطح سوم ازت با حجم ۲/۷۷۵ متر مکعب (کلاس A) بوده است. ولیکن سطوح بکار رفته ازت در قطر تنه نهال تاثیر معنی داری نداشته و همگی در یک کلاس قرار گرفتند. در سطوح مختلف فسفر از لحاظ ارتفاع نهال بیشترین رشد مربوط به سطح چهارم فسفر با ارتفاع ۱۳۸/۱ بوده (کلاس A) بوده، از لحاظ قطر تنه نهال بیشترین قطر مربوط به سطح چهارم فسفر با ۶۷/۲۵ میلی متر بوده (کلاس A) و از لحاظ حجم تاج نیز بیشترین تاثیر را سطح سوم فسفر با ۲/۷۸۹ متر مکعب داشته است (کلاس A). در سطوح مختلف پتاس از لحاظ ارتفاع و قطر تنه نهال سطوح مختلف پتاس اختلاف معنی داری نداشتند و همگی در یک کلاس قرار گرفتند. ولیکن از لحاظ حجم تاج بیشترین تاثیر مربوط به سطح سوم پتاس با ۲/۶۹۲ متر مکعب بوده که در کلاس A قرار گرفت. با بررسی اثرات متقابل ازت، فسفر و پتاس (از طریق مقایسه میانگین تیمارها

چهارمین کنگره علوم باغبانی ایران، آبان ماه ۱۳۸۴ / ۱۰۵

به روش دانکن) از لحاظ ارتفاع نهال بیشترین تاثیر مربوط به تیمار 200 N3P3K4 گرم ازت، ۵۰ گرم فسفر و ۱۵۰ گرم پتاس) بوده که در کلاس A قرار گرفت. از نظر قطر تنه درخت بیشترین تاثیر مربوط به تیمار 200 N3P4K1 گرم ازت، ۷۵ گرم فسفر و ۵۰ گرم پتاس) بوده (کلاس A)، و همچنین از نظر حجم تاج نیز بیشترین تاثیر ۴۸ تیمار مربوط به تیمار N3P3K3 بوده که در کلاس A قرار گرفته است.